

ŽIVOTNÍ A EXISTENČNÍ MINIMUM

od 1. ledna 2012

Započitatelné příjmy

S životním minimem se porovnávají všechny **čisté peněžní příjmy** jednotlivce nebo společně posuzovaných osob (z pracovní činnosti, z podnikání, z kapitálového majetku, z pronájmu, důchody, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory a ostatní sociální dávky, podpory v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci, výživné atd.) s **výjimkou**:

- příspěvku na bydlení, doplatku na bydlení a jedno-
rázových sociálních dávek,
- příjmů z prodeje nemovitostí a odstupného za uvolnění
bytu použitých k úhradě nákladů na uspokojení bytové
potřeby,
- náhrady škody a finančních prostředků na odstranění
následků živelní pohromy,
- peněžní pomoci obětem trestné činnosti,
- sociální výpomoci poskytované zaměstnavatelem,
- podpory a příspěvků z prostředků nadací a občanských
sdružení,
- stipendií,
- odměn za darování krve,
- daňového bonusu,
- příspěvku na péči (v okruhu společně posuzovaných
osob),
- části příspěvku na úhradu potřeb dítěte, který náleží
ze zdravotních důvodů,
- příspěvku na mobilitu a příspěvku na zvláštní pomůcku,
- zvláštního příspěvku k důchodu pro účastníky
národního boje za vznik a osvobození Československa,
- příjmu plynoucího na základě rozhodnutí
Evropského soudu pro lidská práva z titulu
spravedlivého zadostiučinění nebo z titulu smírného
urovnání záležitostí.

Valorizace životního a existenčního minima

- Životní a existenční minimum je zvyšováno nařízením vlády.
- Při zvyšování částek životního a existenčního minima se zachovává jejich reálná úroveň.
- Vláda je zmocněna zvyšovat částky životního a existenčního minima **od 1. ledna podle skutečného vývoje spotřebitelských cen, pokud nárůst nákladů na výživu a na ostatní základní osobní potřeby přesáhne** ve stanoveném rozhodném období 5 %.
- Částky životního a existenčního minima může vláda za mimořádných okolností zvýšit **také mimo termín pravidelné valorizace**.

Informace a žádosti

Žádosti o **dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky státní sociální podpory** se podávají **na kontaktních pracovištích krajských poboček Úřadu práce ČR** podle místa trvalého pobytu občana.

Pracovníci příslušných kontaktních pracovišť Vám jistě rádi poskytnou všechny potřebné informace.

© **Ministerstvo práce a sociálních věcí**

Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

tel.: +420 221 921 111, fax: +420 224 918 391

www.mpsv.cz

Vydáno v prosinci 2011

Definice životního a existenčního minima

- **Životní minimum** je minimální společensky uznaná hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.
- **Existenční minimum** je minimální hranicí peněžních příjmů, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití. Tento institut byl vedle životního minima zaveden z důvodu větší motivace pro dospělé osoby v hmotné nouzi. Existenční minimum nelze použít u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let.

Právní úprava a hlavní využití

- Životní a existenční minimum je upraveno **zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu**, v platném znění.
- Částky životního a existenčního minima platné od 1. 1. 2012 jsou stanoveny **nařízením vlády č. 409/2011 Sb., o zvýšení částek životního minima a existenčního minima**.
- **Hlavní využití** životního a existenčního minima je **v zákoně č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi**. Životní minimum plní rozhodující úlohu při posuzování hmotné nouze i jako sociálně-ochranná veličina.
- Životní a existenční minimum **je využíváno také v zákoně č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře** při zjišťování nároku na dávky, které zabezpečují adresnou pomoc rodinám s dětmi ve stanovených sociálních situacích (zejména u přídatku na dítě a porodného). V případě dávek pěstounské péče tvoří i základ pro výpočet jejich výše.

Další využití je například v soudní praxi pro stanovení alimentačních povinností, v případech exekucí pro nezabavitelné částky apod.

Náklady na bydlení

- Životní minimum ani existenční minimum **nezahrnují nezbytné náklady na bydlení**.
- **Ochrana a pomoc v oblasti bydlení** je řešena v rámci systému státní sociální podpory poskytováním **příspěvku na bydlení** a v systému pomoci v hmotné nouzi **doplatkem na bydlení**.

Částky životního minima v Kč za měsíc

- pro jednotlivce **3 410**
- pro první osobu v domácnosti **3 140**
- pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem **2 830**
- pro nezaopatřené dítě ve věku
 - ▶ do 6 let **1 740**
 - ▶ 6 až 15 let **2 140**
 - ▶ 15 až 26 let (nezaopatřené) **2 450**

Životní minimum je součtem všech částek životního minima jednotlivých členů domácnosti.

Částka existenčního minima v Kč za měsíc

- existenční minimum **2 200**

Příklady životního minima různých typů domácností v Kč za měsíc

jednotlivec	3 410
2 dospělí	$3\ 140 + 2\ 830 =$ 5 970
1 dospělý, 1 dítě ve věku 5 let	$3\ 140 + 1\ 740 =$ 4 880
2 dospělí, 1 dítě ve věku 5 let	$3\ 140 + 2\ 830 + 1\ 740 =$ 7 710
2 dospělí, 2 děti ve věku 8 a 16 let	$3\ 140 + 2\ 830 + 2\ 140 + 2\ 450 =$ 10 560
2 dospělí, 3 děti ve věku 5, 8 a 16 let	$3\ 140 + 2\ 830 + 1\ 740 + 2\ 140 + 2\ 450 =$ 12 300

Společně posuzované osoby

- rodiče a nezletilé nezaopatřené děti,
- manželé nebo registrovaní partneři,
- rodiče a děti nezletilé zaopatřené nebo zletilé, pokud tyto děti s rodiči užívají byt a nejsou posuzovány s jinými osobami,
- jiné osoby společně užívající byt, pokud písemně neprohlásí, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby.

Společně posuzovanými osobami jsou i osoby, které se přechodně, z důvodů soustavné přípravy na budoucí povolání, zdravotních nebo pracovních (včetně dobrovolnické služby), zdržují mimo byt.